

ЛІНГВОДИДАКТИЧНІ СТРАТЕГІЇ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ПОЛЬСЬКОЇ МОВИ ЯК ДРУГОЇ ІНОЗЕМНОЇ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

*Байдацька С.С., канд. філол. наук,
Боровик К.Ю., Хміль О.О. (Київ)*

У статті висвітлено особливості навчання польської мови як другої іноземної в умовах дистанційної освіти, окреслено специфіку функціонування, переваги та вади синхронних і асинхронних засобів навчання. Досліджено методи та форми організації вивчення польської мови, зосереджено увагу на проблемних аспектах викладання, навчання різних типів мовленнєвої діяльності: читання, говоріння, аудіювання та письма. Проаналізовано результати опитування студентів Київського національного торговельно-економічного університету, які обрали дисципліну «Друга іноземна мова (польська)» щодо форм і засобів навчання та системи оцінювання здобутих знань. З'ясовано, що переважна більшість респондентів у цілому задоволена організацією віртуального курсу польської мови, який вважає ефективним, а в майбутньому виявили бажання навчатися у змішаному форматі, одночасно користуючись перевагами традиційної та дистанційної освіти.

У науковій розвідці запропоновано шляхи подолання труднощів опанування польської мови у форматі онлайн з урахуванням думки студентів та досвіду викладачів. Наведено основні засади створення та функціонування сучасного комплексного курсу іноземної мови, що передбачає поєднання інноваційних технологічних та традиційних лінгводидактичних методів. Проаналізовано переваги та недоліки різних видів навчальної діяльності, інформаційно-технічних засобів, здійснено порівняльний аналіз найпопулярніших веб-платформ і онлайн-ресурсів, які використовуються в процесі організації дистанційного курсу польської мови. Наголошено на особливостях формування лексичних, граматичних, фонетичних складників комунікативної компетентності студентів, які опановують польську мову у процесі дистанційного навчання, наведено приклади вправ та методик, які сприяють розвитку цих лінгвістичних умінь.

Спираючись на тривалий досвід викладання польської мови онлайн, запропоновано методичні рекомендації та окреслено лінгводидактичний потенціал обраних методів навчання й інформаційних ресурсів.

Ключові слова: дистанційне навчання, лінгводидактика, польська мова, синхронні та асинхронні засоби.

Байдацкая С.С., Боровик Е.Ю., Хмель О.О. Лингводидактические стратегии дистанционного обучения польского языка как второго иностранного в высшей школе. В статье рассмотрены особенности обучения польскому языку как второму иностранному в условиях дистанционного образования, преимущества и недостатки синхронных и асинхронных методов. Обозначены проблемные аспекты преподавания польского языка, особенности обучения в режиме онлайн различным видам речевой деятельности: чтения, говорения, аудирования и письма. Авторами исследования предложены пути решения проблем изучения польского языка в формате онлайн с учетом мнения студентов и опыта преподавателей. Проанализированы результаты опроса студентов Киевского национального торгово-экономического университета касательно форм, методов и результатов преподавания дисциплины «Второй иностранный язык (польский)». Обозначены основные принципы создания и функционирования современного комплексного курса польского языка, предусматривающего объединение современных цифровых и традиционных лингводидактических методов. Предложен сравнительный анализ популярных веб-платформ и онлайн-ресурсов, которые используются в процессе организации дистанционного курса польского языка.

Рассмотрены особенности формирования лексических, грамматических, фонетических составляющих коммуникативной компетентности студентов, изучающих польский язык, приведены примеры упражнений и методик, которые способствуют развитию этих лингвистических умений. Предложены методические рекомендации и обозначен лингводидактический потенциал избранных методик изучения польского языка и информационных ресурсов.

Ключевые слова: дистанционное обучение, лингводидактика, польский язык, синхронные и асинхронные методы.

Svitlana Baidatska, Borovyk Kateryna, Khmil Oksana. The linguodidactic strategies of teaching Polish as a second foreign language online for higher education. The article highlights the peculiarities of teaching Polish as a second foreign language in online learning environments, outlines the specifics of implementation, advantages, and drawbacks of synchronous and asynchronous learning methods. The authors investigate the methods and the forms of teaching Polish and devote particular attention to the issues of teaching practice as well as some aspects of implementation and mastering of various language skills: reading, speaking, listening, and writing. They also present the results of the survey on the teaching methods, forms, and assessment of students' performance in the Kyiv National University of Trade and Economics that learn Polish as a second language and offer their evaluation. According to the survey, the majority of respondents gave positive feedback on the online course of the Polish language, considering it to be effective and useful. However, they would like to combine online and traditional learning methods in the future and enjoy the benefits of both.

The scientific research offers ways to solve the difficulties of mastering the Polish language online, taking into account the students' perspective and the teachers' professional experience. The basic principles are suggested for

developing and implementing a modern comprehensive foreign language course that calls for a combination of innovative technological and traditional language didactic methods. The advantages and disadvantages of different types of educational activities, information, and technical means are discussed. The comparative analysis of the most popular web platforms and online resources used in the process of structuring a distant course of the Polish language is carried out. The emphasis is placed on the peculiarities of building up communicative, lexical, grammatical, and phonetic expertise of students mastering the Polish language online. The examples of exercises and techniques contributing to the improvement of such linguistic skills are given.

The methodological recommendations are suggested including the outline of the linguodidactic ability of the available teaching methods and information sources, based on the extensive experience of the authors in teaching Polish online.

Key words: online learning/teaching, linguodidactics, the Polish language, synchronous and asynchronous methods.

Постановка проблеми. У зв'язку з останніми викликами сьогодення система освіти в цілому та лінгводидактика як її складова частина у стислі терміни адаптувалися до кардинальних інновацій в освітньому процесі. Нині можемо констатувати факт, що в Україні, як і в усьому світі, відбулася освітня революція, яка запровадила нову модель викладання іноземних мов. Ефективне функціонування та модернізація онлайн-навчання є невід'ємним складником формування сучасного постіндустріального інформаційного суспільства, однією з нагальних потреб якого є вільний доступ до якісної освіти. Повернення до традиційних форм аудиторного навчання у повному обсязі видається малоімовірним сценарієм навіть після закінчення пандемії. Нові дидактичні концепції, сформовані в період карантину в процесі дистанційного навчання, будуть стрімко розвиватися і надалі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Наукова спільнота оперативно відреагувала на зміни в освітньому процесі, тому кількість наукових публікацій, в яких порушена проблематика дистанційної освіти, постійно та невпинно зростає. В українській лінгводидактиці особливості дистанційного вивчення польської мови досліджували Л. Загоруйко, Н. Касяничук, О. Колган, В. Ринда, Н. Цьолик, Ю. Чорна та інші. З польського боку проблема особливостей опанування польської мови в онлайн-форматі знайшла відображення в наукових розвідках Й. Беднарек, С. Гжегорчик, Й. Кисельницького, В. Ковалевського, Б. Колодзейчак, Е. Ліпінської, Н. Мойсієнко, В. Полянович, А. Рен-Курц,

А. Серетни та інших. У зв'язку зі стрімким поширенням нової моделі освіти дистанційне навчання зазнає потужних трансформацій, а лінгводидактичний інструментарій суттєвих модифікацій змісту та форми, тому порушена у статті лінгводидактична проблема вимагає глибокого наукового аналізу та подальших інтенсивних пошуків сучасної методології вдосконалення викладання іноземних мов у закладах вищої освіти.

Метою нашої статті є опис специфіки та механізмів дистанційного навчання польської мови в академічному середовищі, зокрема особливостей викладання дисципліни «Друга іноземна мова (польська)».

Актуальність дослідження полягає у стрімких глобальних змінах системи освіти й у необхідності вивчення лінгводидактичних особливостей упровадження інноваційних методів викладання іноземних мов, зокрема і польської мови.

Виклад основного матеріалу дослідження. У допандемійні часи питання доцільності впровадження онлайн-освіти викликало гострі дискусії щодо ефективності такої форми навчання, а нерідко і шквал суспільної критики. В умовах запровадження дистанційного навчання освітянам надано максимальну свободу у виборі дидактичних форм і методів, веб-ресурсів та освітніх платформ для дистанційного навчання іноземної мови, а кожен педагог розробив оптимально ефективну систему взаємодії зі студентами в онлайн-форматі. Вивчаючи й аналізуючи власний досвід та досвід колег – викладачів іноземної мови, які досить швидко адаптувалися до нових умов і в оптимально швидкі терміни опанували нові засоби й онлайн-ресурси, своєчасно розробили і запровадили оновлений формат дистанційного вивчення іноземних мов, нам вдалося узагальнити окремі сформовані та впроваджені у навчальний процес лінгводидактичні стратегії.

Викладання іноземної (польської) мови у дистанційному режимі здійснюється із застосуванням синхронних (Zoom, Microsoft Teams, Skype, Googlemeet) та асинхронних засобів зв'язку (електронна пошта, подкасти, відеоматеріали з Youtube). На початку впровадження дистанційного режиму роботи перевага надавалася асинхронним засобам навчання (надсилення завдань електронною поштою чи у месенджерах на зразок Viber, Telegram тощо), однак поступово частка синхронного компонента навчання

суттєво зросла, адже навчання у форматі відеозв'язку надає можливість викладачеві оперативно реагувати на ймовірну інтерференцію студентів на різних мовних рівнях, коригувати правильність вимови, граматичну компетенцію і створювати додаткові позитивні мотиваційні чинники для вивчення польської мови. Згідно даних останніх досліджень ефективність і ступінь сприйняття поданої інформації у форматі відеозв'язку значно перевищує сприйняття цієї ж інформації через месенджери, телефонну розмову чи електронну пошту, натомість живе безпосереднє спілкування у форматі «студент-викладач» досі залишається найбільш ефективним засобом передачі та засвоєння нових знань.

Комбінація Zoom-конференцій із унаочненням граматичного та лексичного матеріалу у вигляді схем, таблиць, презентацій на екрані монітора, який доступний студентам на різних носіях, а згодом закріплення нового матеріалу в системі Google Classroom із розміщенням у рубриці «Завдання» вправ, тестів виявилось успішним лінгводидактичним рішенням. До беззаперечних переваг, що робить Google Classroom ефективним інструментом навчання іноземної мови, варто зарахувати можливість вільного доступу до інтернет-ресурсів, освітніх порталів, залучення до процесу вивчення іноземної мови аудіо- та відеоматеріалів, фрагментів інтерв'ю, можливість викладача редагувати, залишати коментарі з виправленнями можливих помилок в усіх типах файлів, надісланих студентами, оптимізацію роботи викладача з використанням автоматичної реєстрації результатів оцінювання, збереження їх у формі електронного журналу оцінок, функцію додавання тестів з автоматичним налаштуванням підрахунку балів за правильні відповіді студентів.

Усі матеріали, запропоновані викладачем, та виконані завдання студентів зберігаються автоматично на Google диску, що суттєво заощаджує час, технічно організовує та структурує роботу, дає можливість залучити широкий діапазон навчальних матеріалів, які сприяють закріпленню отриманих знань і дають змогу впровадити широке коло тем лінгвокультурного змісту. У режимі традиційного очного навчання доступ до такої інформації часто обмежений через технічні труднощі, відсутність у навчальному закладі якісного інтернету та належного обладнання у необхідній кількості.

Одним із найпоширеніших засобів синхронної роботи став популярний додаток Zoom, який сприяє веденню ефективної комунікації, адже дає можливість у відведений час (навіть враховуючи обмеження тривалості конференції у безкоштовній версії програми) подати та пояснити новий матеріал, унаочнюючи його презентаціями, аудіо та відео супроводом, роботою з додатками, інтерактивними дошками та таблицями, запис відео-конференції, яка згодом доступна у форматі MP4, аудіо у форматі M4A, із збереженням на особистому комп'ютері й у хмарному сховищі, що є дуже зручною опцією, адже студент, який із певних причин був відсутній на занятті, може самотужки засвоїти матеріал. Zoom легко інтегрується в різні системи календарного планування, завдяки чому користувачам простіше координувати час зустрічі із усіма учасниками навчального процесу.

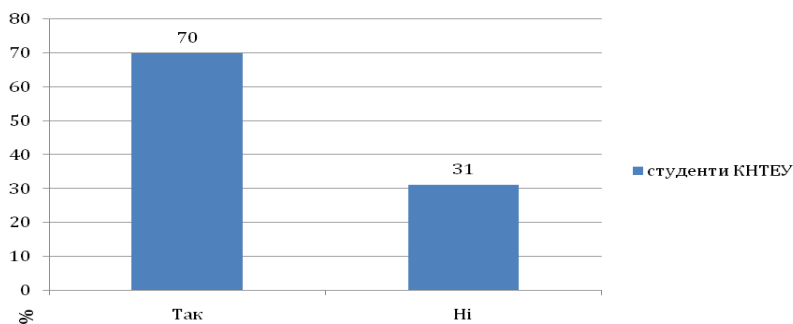
Подібні можливості доступні при використанні програми Microsoft Teams, яка охоплює всі необхідні елементи онлайн-занять: віртуальні класні кімнати, форуми, відеоконференції, листування в чатах, функцію демонстрації екрану, спільний доступ до файлів, користування віртуальною дошкою усіма учасниками конференції, опція «підняти руку», що дає можливість звернути на себе увагу викладача, не заважаючи роботі інших студентів, фіксацію часу та тривалості присутності учасників конференції, роботу в онлайн-зошитах, результати якої автоматично зберігаються в онлайн-журналі групи. Недоліками роботи на цій платформі вважаємо невисоку якість зв'язку та необхідність мати зареєстровану пошту в системі Офіс 365.

Для закріплення матеріалу та розвитку когнітивних та соціально-афективних навичок, згодом доречною та логічною формою взаємодії учасників навчального процесу видається застосування асинхронного методу, коли студенти відпрацьовують новий граматичний матеріал, виконуючи конкретні вправи. Дуже зручною у цьому контексті виявилася платформа Google Classroom, яка пропонує користувачам досить широкий функціонал, зокрема користування Google Дискон та GoogleMeet, що робить поєднання асинхронного та синхронного методів ефективним комбінованим інструментом опанування польської мови у режимі онлайн.

Процес контролю знань студентів із запровадженням дистанційної форми навчання став більш зручним та

автоматизованим. Зокрема проведення діагностичних і контрольних робіт у формі поточних та підсумкових тестів, розміщених на платформі Google Classroom, значно полегшує роботу викладача, адже містять зручну опцію автоматичної перевірки правильності відповідей студентів. Фіксація присутності учасників, дати та термінів виконання завдань, автоматизація перевірки відповідей студентів на тестові завдання, ведення звітності, автоматичний підрахунок балів студентів як за конкретні завдання з кожної теми, так і загальної оцінки за курс, дозволяє віднести Google Classroom до найсучасніших і найзручніших інструментів своєчасного та якісного контролю знань студентів і дистанційної роботи викладача іноземних мов у цілому.

Чи вивчення іноземної мови (польської) онлайн Ви вважаєте рівноцінно ефективним традиційному очному навчанню?

З метою здійснення моніторингу ефективності та діагностики потреб здобувачів вищої освіти Київського національного торговельно-економічного університету проведено опитування, у якому взяли участь 103 студенти, які вивчали польську мову як другу іноземну.

Враховуючи зручність, динамічність, інтерактивність процесу дистанційного опанування польської мови, переважна більшість студентів вказала на те, що онлайн-навчання видається їм рівноцінно ефективним та результативним. На питання «*Чи вивчення іноземної (польської) мови онлайн Ви вважаєте рівноцінно ефективним традиційному очному навчанню?*» 68 % опитаних студентів дали ствердну відповідь, у той час як 32% зазначили, що не вважають онлайн навчання таким же результативним, як традиційне аудиторне навчання.

Згідно з результатами проведеного опитування 66% студентів вважає опанування іноземної мови на належному рівні виключно у форматі онлайн цілком реалістичним сценарієм. Переважна більшість – 73% опитаних – зазначила, що поєднання обох моделей – синхронної і асинхронної – є результативним і комфортним методом навчання. Перевагами дистанційного вивчення другої іноземної мови студенти вважають: доступ до здобуття знань у режимі 24/7 незалежно від місцезнаходження учасників навчального процесу; швидкий доступ до освітніх платформ, веб-ресурсів, психологічний комфорт, економію часу, мобільність (можливість відпрацювати пропущений матеріал), вільний доступ до всіх необхідних матеріалів, оперативну співпрацю на рівні «викладач-студент», безперешкодне ведення усної комунікації польською мовою. Більшість опитаних студентів вказала, що проблеми, які виникали у процесі дистанційного навчання – нестабільність інтернет-зв'язку, гірше сприйняття лексичного та граматичного матеріалу іноземною мовою, втома від роботи за комп'ютером, хибне відчуття у студентів «необов'язковості» присутності на віртуальному занятті – призводять до послаблення мотивації у вивченні іноземної мови. Зокрема варто згадати про розповсюджену проблему вимкнення камер студентами під час відеоконференцій в Zoom чи Teams, що іноді викликає психологічний дискомфорт у викладача, знижує результативність засвоєння матеріалу та не сприяє встановленню тісного зорового контакту з аудиторією, як це можливо в процесі аудиторного навчання. Переважна більшість студентів зазначила, що під час виконання вправ із граматики, читання та аудіювання не виникло суттєвих проблем на відміну від традиційних диктантів і фонетичних вправ, які студенти вважають найскладнішим викликом нового формату навчання, що проілюстровано у графіках результатів опитування.

Для вдосконалення навичок читання і коректної вимови крім текстів, які містяться в програмних підручниках, викладач пропонує студентам додаткові, до яких часто додається аудіо чи відео супровід. Студенти спочатку мають можливість почути правильну автентичну вимову, а згодом самостійно відтворити текст. Враховуючи специфіку дистанційного навчання, викладач рекомендує студентам виконати звуковий запис прочитаного тексту і надіслати його на перевірку, що дає можливість

відстежити прогрес, вказати на помилки, не витрачаючи на це час, відведений за розкладом занять. Результативною є техніка прослуховування власних аудіозаписів, таким чином студенти мають змогу послухати себе так би мовити «зі сторони» і самостійно визначити фрагменти, які потребують подальшого вдосконалення.

Які види завдань у форматі онлайн сприймаються Вами краще ніж у процесі аудиторного навчання?

Для засвоєння граматичних норм дистанційна форма навчання дає більше можливостей, ніж аудиторна: викладачі можуть надавати роз'яснення правил у письмовій формі, публікуючи їх у месенджерах, тому, навіть ті, хто з певних причин був відсутній на занятті, можуть у будь-який зручний час скористатися запропонованими тлумаченнями. Крім цього, викладач, орієнтуючись на успіхи студентів, може у зручний момент запропонувати додаткові вправи на закріплення теми за допомогою функції демонстрації екрану. Для студентів, які були відсутніми на занятті, викладач надсилає додаткові вправи і в поза навчальний час перевіряє їх, створюючи таким чином додаткову мотивацію, уможливлуючи самостійне засвоєння граматичного мінімуму.

Продуктивними завданнями на засвоєння граматичних конструкцій є техніка експліцитного тлумачення викладачем нової граматичної форми й відпрацювання її коректного вживання в процесі комунікативної практики з метою доведення її до автоматизму. *Proszę uzupełnić, wpisując formy Wołacza. Kochana Asia.! Miły Piotr.!* [1: 125].

Нижче наведено зразок вправи, яка впроваджує відпрацювання граматичних форм і одночасне закріплення нового лексичного

матеріалу, що формує правильні граматичні навички студентів і їхнє коректне застосування у типових комунікативних ситуаціях. *Proszę uzupełnić. Jaki przywiozłaś/teś prezent dla bliskich? 1. (babcia/ciepły sweter)..... 2. (młodszy brat/magnes)..... [1:76].*

Наводимо зразок вправи, що тренує одночасно кілька граматичних форм (минулого часу та узгодження числівників) і доводить до автоматизму вживання подібних комунікативно-мотивованих конструкцій. *Kiedy oni się urodzili? 1. Piotr (21.10.1995)..... [1:124].*

На практиці вивчення правильної вимови здійснювалося за допомогою запису відтворених студентами текстів і надсилання аудіофайлів до популярних месенджерів, розміщення їх у рубриці «Завдання» на платформі Google Classroom тощо. Однак, на нашу думку, безпосередній контроль викладача за правильністю опанування вимови та формування у студентів взірцевих фонетичних навичок робить значно ефективнішим цей процес під час традиційного очного навчання.

Аудіювання є тим видом навчальної діяльності, який під час дистанційного навчання якнайменше викликає занепокоєння у викладача та психологічний дискомфорт у студентів. Адже сучасні інтернет-платформи надають широкі можливості для розміщення аудіоматеріалів і відеофайлів та активного зворотнього зв'язку зі студентами під час виконання завдань такого типу. Серед найпопулярніших варто згадати *Learning Apps, Polski na wynos, EASY-Polish*, бібліотеку подкастів *Hello Polish*, електронних словників та ін. Згадані веб-ресурси сприяють активному впровадженню інтерактивних елементів у лінгводидактичний процес, що дозволяє створити динамічний темп та високий інформативний поріг змістової наповненості практичних занять із польської мови.

Варто зазначити, що вивчення польської мови це не лише комплексний процес засвоєння лексичного та граматичного матеріалів, синтаксичних конструкцій, фонетичних особливостей, а також урахування культурних, соціальних та історичних чинників лінгвокультурного простору, який опановує студент, що вивчає польську мову як іноземну. У цій площині інтернет надає безмежну кількість можливостей – це фільми, авторські програми, новинні сайти, особисті блоги, інтерв'ю та сторінки соціальних

мереж. Забезпечення доступу до додаткової інформації (презентації, аудіофайли, чати з учасниками тощо), що містять важливі соціокультурні маркери, є невід'ємним складником ефективного курсу польської мови. Зокрема, розроблено і запропоновано студентам комплекс завдань із використанням відеоматеріалів з платформи You-tube, які містять інформацію культурологічного змісту, де обсяг і зміст таких матеріалів визначається рівнем знань і потребами конкретної групи. Адже полоністи фактично одностайно дійшли висновку, що «у процесі викладання польської мови ефективним є застосування культурологічного методу, коли мовленнєвим компетенціям навчають на основі текстів культури, що репрезентують польську культуру і створюють умови для її пізнання» (переклад наш – С.Б., К.Б., О.Х.) [4: 98]. Прикладом впровадження до курсу дисципліни лінгвокультурних компонентів, що сприяють усебічному охопленню польськомовного матеріалу є, наприклад, перегляд навчального відео “*Skąd się wzięła sól w Polsce?*”, після якого студентам запропоновано виконати тест: 1. *Chłopczyk powiedział, że w morzu jest wielki młynek, który robi sól. Źródłem tej informacji jest:* a) *Sprawozdanie ONZ;* b) *bajka;* c) *wikipedia* [7]. Подібним чином студенти ознайомилися з польськими легендами “*Wars i Sawa*”, “*Legenda o smoku wawelskim*”, народними казками “*Jaś i Małgosia*”, “*Szewczyk Dratewka*”, мультиплікаційним фільмом “*Miś Uszatek*” тощо.

Дієвим засобом поповнення словникового складу є репродуктивний спосіб засвоєння лексики, коли студенти вивчають нові польські лексеми через чисельні їх повторення у типових мовленнєвих ситуаціях. Зразком продуктивної вправи, яка кристалізує навички мотивованої комунікації, є завдання такого типу: *Proszę napisać ogłoszenie o wynajęciu mieszkania dla siebie* [1: 62]. Подібні вправи створюють стимул тренувати щойно засвоєні лексичні і граматичні форми, формулювати власні усні чи письмові висловлювання іноземною мовою відповідно до запропонованої комунікативної ситуації.

Перераховуючи численні переваги онлайн-навчання як сучасного інноваційного інструменту опанування іноземної мови, варто зазначити, що у форматі онлайн значно зменшилося використання елементів мовних ігор. Інтеграція лінгвістичних ігор у навчальний процес є доцільною технікою, що сприяє створенню

позитивної мотивації у студентів до вивчення польської мови. Однак, доцільним під час дистанційного навчання, на нашу думку, є впровадження веб-вікторин, ігор-асоціацій, складання історій із обмеженою кількістю запропонованих викладачем лексем, вербальне моделювання типових побутових ситуацій тощо. Наприклад: *Proszę ułożyć historię ze słowami: królowna, adidasy, bransoletka, wiewiórka (minimum 7 zdań). Wygrywa ten, kto ułożył najweselszą historię.* Застосування елементів гри створює відповідний емоційний фон на занятті, стимулює уяву й образне мислення, сприяє формуванню навичок організації мовленнєвого спілкування польською мовою, сприяє співвіднесенню комунікативної ситуації із засобами її вербалізації.

Висновки. У перспективі онлайн-вивчення іноземних мов, а поміж ними і польської, розвиватиметься інтенсивно та динамічно, набуватиме все більшої популярності та широкого застосування. Тому у світлі обговорених проблем і здобутків дистанційного вивчення польської мови як другої іноземної важливим залишається питання цифрової освіти, вдосконалення інтерактивних навичок як викладачів, так і студентів. Безумовною перевагою було би запровадження централізованого навчання новітніх цифрових компетенцій, що сприяло б оптимізації та інтенсифікації впровадження ефективних стратегій вивчення іноземних мов у закладах вищої освіти України. Однак, більшість викладачів удосконалюється самотужки та інтуїтивно освоює віртуальний простір, використовуючи потужні можливості інтернету, беручи участь у численних онлайн-семінарах, вебінарах і конференціях, організованих як вітчизняними і закордонними освітніми установами та організаціями, так і окремими спікерами.

Перспективи подальших досліджень. Повернення до традиційних форм навчання у попередньому форматі, на нашу думку, є питанням відкритим. Засвоєння нових лінгводидактичних навичок, сучасних цифрових технологій дозволить створити нову лінгводидактичну концепцію та успішно реалізовувати ефективний курс дистанційного вивчення польської мови у закладах вищої освіти України. Адже згідно з результатами проведеного опитування студентів Київського національного торговельно-економічного університету, які вивчають польську мову як другу іноземну, можемо стверджувати, що в цілому здобувачі вищої освіти позитивно сприйняли впровадження дистанційних форм

роботи, а в майбутньому охоче користуватимуться перевагами як традиційних, перевірених часом методів вивчення іноземних мов, так і сучасними інтерактивними, успішно поєднуючи елементи обох форм навчання.

Отже, можемо констатувати, що онлайн-вивчення польської мови із залученням оновленого лінгводидактичного інструментарію, який невідпинно вдосконалюється з метою ефективної взаємодії всіх учасників навчального процесу в новому переосмисленому форматі сучасної освіти дозволяє створити та успішно реалізувати дистанційний курс польської мови у закладах вищої освіти України.

ЛІТЕРАТУРА

1. Боровик К.Ю. Базовий курс польської мови = Podstawowy Kurs Języka Polskiego: навч. посібник. К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. 138 с.
2. Кравчук, А. Ковалевський. Є. Методика викладання польської мови. Мова і культура в полоністичній дидактиці в Україні. Київ: Інкос, 2017. 323 с.
3. Kopciał Piotr. Analiza metod e-learningowych stosowanych w kształceniu osób dorosłych. *Zeszyty Naukowe Warszawskiej Wyższej Szkoły Informatyki*. 2013. Rok 7, Nr 9. S. 79–99
4. Kowalewski Jerzy. *Kultura polska jako obca?* Kraków: Zakład Usług Poligraficznych, 2011. 268 s.
5. Seretny Anna, Lipińska Ewa. Multimedia w praktyce dydaktycznej – konieczna innowacja czy innowacyjna konieczność. *Kwartalnik Polonicum*. 2015. NR 18. URL: <http://cejsh.icm.edu.pl/cejsh/element/bwmeta1.element.desklight-8302a435-b7eb-4a60-b0ca-7b50c8dbbc55> (дата звернення: 17.02.2021).

RERERENCES

1. Borovyk, K. (2019). *Bazovyj kurs polskoyi movy = Podstawowy Kurs Języka Polskiego [The basic course of the Polish language]*. K.: Kyiv. nats. torg.-ekon. un-t [in Ukrainian].
2. Kravchuk, A. and Kovalevskiy, Y. (2017). *Metodyka vykladannya polskoyi movy. Mova i kultura v polonistychnij dydaktyci v Ukraini [The methodology of the Polish language teaching. Language and culture in the Polish studies in Ukraine]*. Kyiv: Inkos [in Ukrainian].
3. Kopciał, P. (2013). *Analiza metod e-learningowych stosowanych w kształceniu osób dorosłych [The analyses of elearning methods used in*

- teaching of adults]. *Zeszyty Naukowe Warszawskiej Wyższej Szkoły Informatyki*. Warszawa. R. 7, Nr 9, pp. 79–99 [in Polish].
4. Kowalewski, J. (2011). *Kultura polska jako obca? [Polish culture as foreign?]*. Kraków: Zakład Usług Poligraficznych [in Polish].
 5. Seretny, A., Lipińska, E. (2015). Multimedia w praktyce dydaktycznej – konieczna innowacja czy innowacyjna konieczność? [Multimedia in didactic practice necessary innovation or innovative necessity?]. *Kwartalnik Polonicum*. Nr 18. Available at: <http://cejsh.icm.edu.pl/cejsh/element/bwmeta1.element.desklight-8302a435-b7eb-4a60-b0ca-7b50c8dbbc55> [Accessed 17 Feb. 2021] [in Polish].

Байдацька Світлана Сергіївна, канд. філол. наук, старший викладач кафедри іноземної філології та перекладу Київського національного торговельно-економічного університету (02156, Київ, вул. Кіото, 19); e-mail: svitlodaina@gmail.com; orcid: <https://orcid.org/0000-0002-9984-2536>.

Байдацкая Светлана Сергеевна, канд. філол. наук, старший преподаватель кафедри іноземної філології та перекладу Київського національного торговельно-економічного університету (02156, Київ, вул. Кіото, 19); e-mail: svitlodaina@gmail.com; orcid: <https://orcid.org/0000-0002-9984-2536>.

Svitlana Baidatska, PhD in Philology, Assistant Professor, the Department of Foreign Philology and Translation, Kyiv National University of Trade and Economics (02156, Kyiv, 19 Kyoto str.); e-mail: svitlodaina@gmail.com; orcid: <https://orcid.org/0000-0002-9984-2536>.

Боровик Катерина Юріївна, старший викладач кафедри іноземної філології та перекладу Київського національного торговельно-економічного університету (02156, Київ, вул. Кіото, 19); e-mail: pani_kasia@ukr.net; orcid: <http://orcid.org/0000-0003-2155-4865>.

Боровик Екатерина Юрьевна, старший преподаватель кафедри іноземної філології та перекладу Київського національного торговельно-економічного університету (02156, Київ, вул. Кіото, 19); e-mail: pani_kasia@ukr.net; orcid: <http://orcid.org/0000-0003-2155-4865>.

Borovyk Kateryna, Assistant Professor, the Department of Foreign Philology and Translation, Kyiv National University of Trade and Economics (02156, Kyiv, 19 Kyoto str.); e-mail: pani_kasia@ukr.net; orcid: <http://orcid.org/0000-0003-2155-4865>.

Хміль Оксана Олександрівна, викладач кафедри іноземної філології та перекладу Київського національного торговельно-економічного університету (02156, Київ, вул. Кіото, 19); e-mail: oxana.hmel@ukr.net; orcid: <https://orcid.org/0000-0003-2304-2273>.

Хмель Оксана Александровна, преподаватель кафедры иностранной филологии и перевода Киевского национального торгово-экономического университета (02156, Киев, ул. Киото, 19); e-mail: oxana.hmel@ukr.net; orcid: <https://orcid.org/0000-0003-2304-2273>.

Oxana Khmil, Lecturer, the Department of Foreign Philology and Translation, Kyiv National University of Trade and Economics (02156, Kyiv, 19 Kyoto str.); e-mail: oxana.hmel@ukr.net; orcid: <https://orcid.org/0000-0003-2304-2273>.